

Aralık 2018 • Sayı: 144 • 6 TL

Meraklı Minik

Erken Çocukluk Dönemi İçin Aylık Bilim Dergisi

Kampta Bir Gün

Derginizle birlikte...

**Rengârenk
Çıkartmalar**

**Gececil
Hayvanlar
Eşleme Kartları**

**Alaca Baykuş
ve Kirpi
Posterleri**

**Haydi
Anlat
Oyunu**

**Başparmak
Sineması**

3+
yaş

Sahibi
TÜBİTAK Adına Başkan
Prof. Dr. Hasan Mandal
Genel Yayın Yönetmeni
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Dr. Rukiye Dilli
rukiye.dilli@tubitak.gov.tr
Yayın Yönetmeni
Yasemin Şahin
yasemin.sahin@tubitak.gov.tr
Yayın Danışma Kurulu
Dr. Lütfiye Aydın
Bekir Çengelci
Dr. Öğr. Üyesi Engin Kapkın
Prof. Dr. Elif Nursel Özmert
Doç. Dr. Elçin Yazıcı
Prof. Dr. Arzu İpek Yükselen

Editör
Aslı Zülal
asli.zulal@tubitak.gov.tr
Redaksiyon
Özlem Özbal
ozlem.ozbal@tubitak.gov.tr
Araştırma ve Yazı Grubu
Gülnihal Mert
gulnihal.ergen@tubitak.gov.tr
Meltem Yenil Coşkun
meltem.coskun@tubitak.gov.tr
Merve Yıldırım
yildirim.merve@tubitak.gov.tr
Grafik Tasarım
Fulya Koçak
fulya.kocak@tubitak.gov.tr
Çizer
Erhan Balıkcı
erhan.balikci@tubitak.gov.tr
Pınar Büyükgöral
pinar.buyukgoral@tubitak.gov.tr
Video-Animasyon-Web
Selim Özden
selim.ozden@tubitak.gov.tr
İdari Hizmetler
Mehmet Akif Şenyil
mehmet.senyil@tubitak.gov.tr
Mali Yönetmen
Adem Polat
adem.polat@tubitak.gov.tr
İletişim Bilgileri
Meraklı Minik Dergisi
TÜBİTAK Ek Hizmet Binası
Kavaklıdere Mahallesi Esat Caddesi No: 6
06680 Çankaya ANKARA
Tel (312) 298 95 61 (Yazı İşleri)
Faks (312) 428 32 40 (Yazı İşleri)
İnternet www.merakliminik.tubitak.gov.tr
e-posta merakli.minik@tubitak.gov.tr

Abone İlişkileri
https://www.tubitakdergileri.com.tr/
abone@tubitak.gov.tr
Tel (312) 222 83 99
ISSN 977-1307-1998
Fiyatı 6 TL

Baskı
PROMAT Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.
http://www.promat.com.tr/
Tel (212) 622 63 63

Baskı Tarihi
23.11.2018

Dağıtım
Turkuvaaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.
http://www.tdp.com.tr

"Benim manevi mirasım ilim ve aklıdır"

Mustafa Kemal Atatürk

Her ayın 1'inde çıkar.

Meraklı Minik

Sevgili Çocuklar,

Çok eski zamanlardan beri gökyüzü insanlar için merak konusu olmuştur. Gökyüzünü inceleyen insanlar, gökyüzüne bakıp Ay'ın evrelerini, Güneş'i, yıldızları gözlemleyerek zamanı, mevsimleri, gece ve gündüz oluşumu gibi birçok olguyu açıkladılar. Günümüzde de insanlar doğrudan ya da çeşitli teknolojik araçlar kullanarak gökyüzüyle ilgili gözlemlerine devam ediyor. Biz de bu sayımızda gökyüzü gözleminde yola çıkarak çeşitli yazılarla, eklerle ve etkinliklerle gece ve gündüz kavramını ele aldık.

Kapak öykümüzde, babalarıyla birlikte kampa giden çocukların yaptıkları gökyüzü gözlemiyle ve sordukları sorularla karşılaşacaksınız. Öykünün sonunda minik bir sürpriz sizi bekliyor. "Çok Merak Ediyorum" köşemize gönderdiğiniz sorulardan biri olan "Gece ve gündüz nasıl oluşur?" sorusuna da başka bir yazımızda cevap bulabileceksiniz. Ay'ın evreleriyle ilgili çıkartmalı bir etkinlik hazırladık. Siz de Ay'ı bir ay boyunca gözlemlerseniz Ay'ın evrelerini görebilirsiniz. Aynı zamanda sizler için bir çocuğun bir gününü anlatan bir mini kitap hazırladık. Peki çoğunlukla geceleri ortaya çıkan hayvanları tanımak ister misiniz? Gececi olarak adlandırılan bu hayvanlardan bazılarını da dergimizde görebileceksiniz.

Bu sayımızda da diğer sayılarımızda olduğu gibi severek ve özenle hazırladığımız eklerimiz var. "Başparmak Sineması", "Haydi Anlat" oyunu ve eşleme kartlarımızla keyifli vakit geçireceğinizi düşünüyoruz.

Düşünmekten, soru sormaktan ve gözlem yapmaktan asla vazgeçmeyin.

Sevgilerimizle...

Yasemin Şahin

İçindekiler

2 Kamp Gezisinde Duyulan Sesler Kimden Çıktı?

6 Huuu Hu, Huhu Huu!

8 Resimleri Karşılaştır

10 Gece ve Gündüz Nasıl Oluşur?

12 Deney Zamanı

14 Ay'ın Evreleri

15 Nehir'in Bir Günü

17 Uykudan Önce Bir Şarkı

18 Geceleri Çalışanlar

20 Mesleğim Ne, Nereye Gidiyorum?

22 Bu Hayvanlar Geceleri Ortaya Çıkıyor

24 Ormandaki Gececil Hayvanlar

26 Çok Merak Ediyorum

28 Haydi Mutfığa

30 Küçük Eller İşbaşında

32 Kitap... Oyun... Öneri...

Kamp Gezisinde Duyulan Sesler Kimden Çıktı?

Çiçek Böcek Anaokulu bir kamp gezisi düzenledi. Bu geziye bazı öğretmenler ve öğrencilerle birlikte öğrencilerin babaları katıldı. Hepsı birden sabah daha gökyüzü aydınlanmadan çok büyük bir otobüse bindi. Yolları da çok uzundu. Havaysa çok soğuk!

Yol boyunca biraz uyukladılar, biraz şarkı söylediler, biraz yanlarındaki atıştırmalıklardan yediler. Bazıları çok eğlendi, bazıları çok sıkıldı. Bazılarıysa o kadar çok uyudu ki neredeyse hiçbir şeyin farkına varmadı.

Sonunda Güneş batmak üzereyken kamp yapacakları yere geldiler. Çadırları onlar için hazırlanmıştı bile. Hava çok soğuk olduğundan özel kamp yatakları ve uyku tulumları da getirilmişti.

Her çadırda iki kişi kalacak şekilde çadırları paylaştılar. Bu arada gökyüzü kıpkırmızı bir renk aldı!

Hiç bu renk gökyüzü görmemişim.

Uuuu kıpkırmızı!

Güneş batıyor.

Ammma da çok yıldız varmış!

Ay neden görünmedi?

Yıldızları niye gündüz göremiyoruz?

4

Derkeeen çocukların gökyüzüne olan ilgisi bir anda dağılıverdi.
Çünkü gecenin sessizliğinde çok garip sesler duymaya başladılar!

Sonra da ortalık karıştı! Herkes aynı anda konuşmaya başladı.

Bu sesleri kim çıkarıyor?

Bu sesler de ne böyle?

Kurtlar mı geldi?

Kurtlar ağaca tırmanmaz ki!

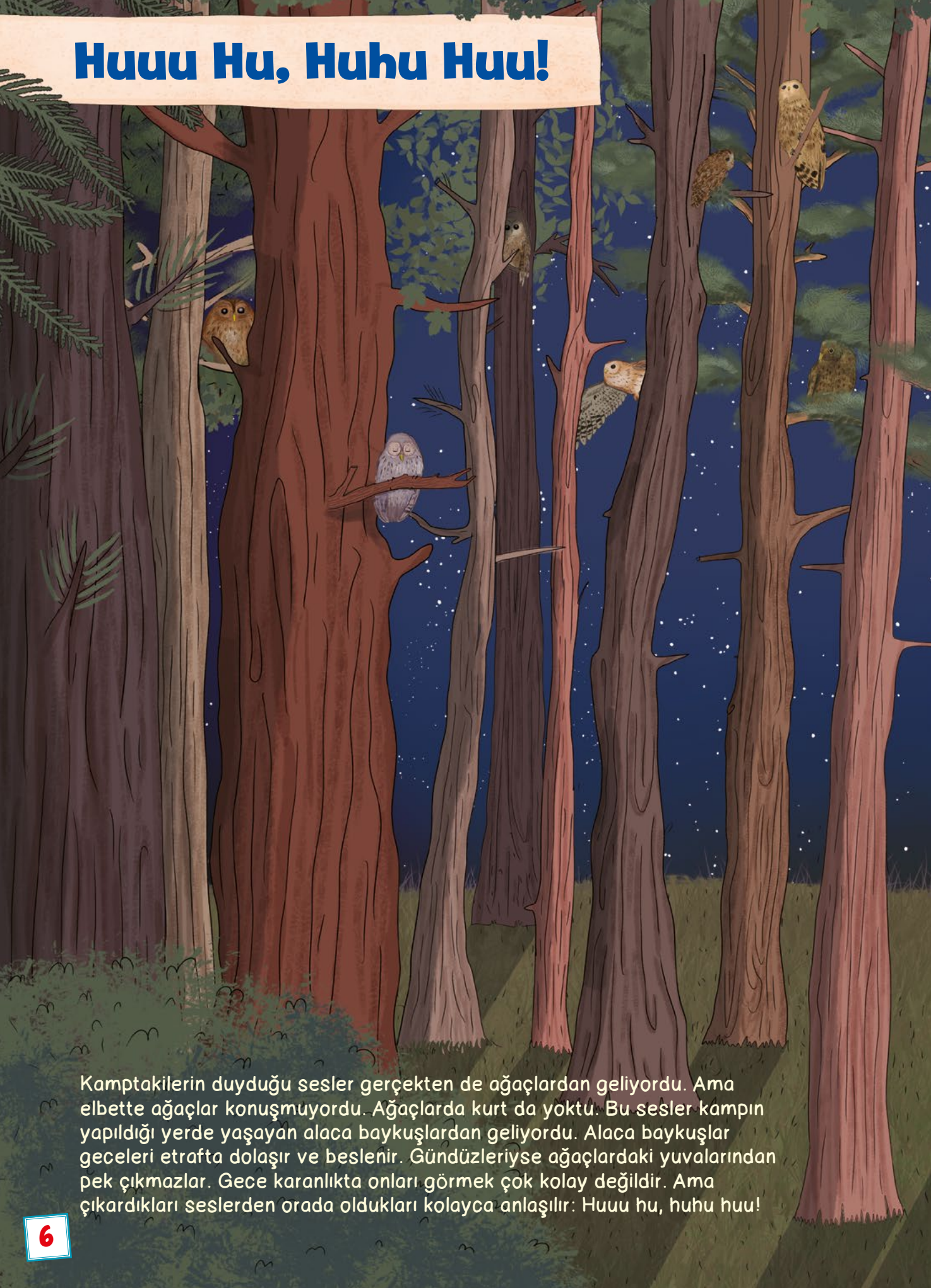
Bence sesler şu ağaçtan geldi!

Bu sesleri kimin çıkardığını öğrenmek istersen sayfayı çevir.

Meltem Yenal Coşkun
Çizim: Göksu Karaca

Huuu Hu, Huhu Huu!

Kamptakilerin duyduğu sesler gerçekten de ağaçlardan geliyordu. Ama elbette ağaçlar konuşmuyordu. Ağaçlarda kurt da yoktu. Bu sesler kampın yapıldığı yerde yaşayan alaca baykuşlardan geliyordu. Alaca baykuşlar geceleri etrafta dolaşır ve beslenir. Gündüzleriye ağaçlardaki yuvalarından pek çıkmazlar. Gece karanlıkta onları görmek çok kolay değildir. Ama çıkardıkları seslerden orada oldukları kolayca anlaşılır: Huuu hu, huhu huu!

Gözleri
açık alaca
baykuş

Gözleri
kapalı alaca
baykuş

Uçan
alaca
baykuş

Bu iki sayfada tam 14 alaca baykuş var. Bazıları çok iyi saklanmış. Hepsini bulabilmen için resmi dikkatli incelemen gerekiyor. Önce bu 14 alaca baykuşun hepsini bul ve bir kalemle işaretle. Sonra da bunlardan kaçının gözlerinin açık, kaçının gözlerinin kapalı olduğunu ve kaçının uçtuğunu belirle. Bulduğun sayıları yandaki dairelerin içine yaz.

Resimleri Karşılaştır

Burası Yıldırımlar Mahallesi. Bu mahalle gündüz soldaki gibi, geceyse sağıdaki gibi görünüyor. Bu iki resmi karşılaştırmaya ne dersin? İnsanları, hayvanları, taşıtları ve diğer şeyleri incele. İki resim arasında ne gibi farklar var?

Güneş çoktan doğduğu için etraf aydınlık. Gökyüzünde hiç yıldız görünmüyor. Sence neden olabilir?

Gece gökyüzünde
bir sürü yıldız görünür.
Gündüz güneş ışığı
o kadar parlaktır ki
yıldızları görmemize
engel olur.

Geceleri sokak
lambaları yanar.
Bu sayede etrafı
rahatlıkla görürüz.

Bu resimde bir
kirpi var. Onu
bulabilir misin?

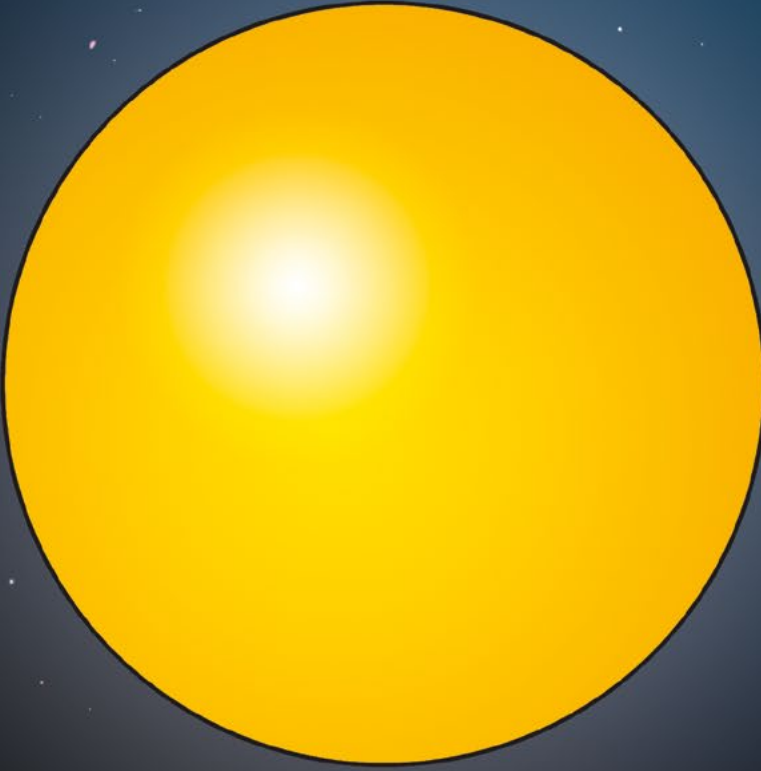

Gece ve Gündüz Nasıl Oluşur?

Gökyüzüne baktığımızda Güneş'in her gün doğup battığını görürüz.
Güneş doğunca etraf aydınlık, batınca karanlık olur.

Peki, gece ve gündüz nasıl oluşuyor merak ediyor musun?
Haydi gel, birlikte keşfedelim.

İşte burası uzay!..

Güneş, ışık saçan
kocaman bir yıldızdır.
Bizi ısıtır ve aydınlatır.

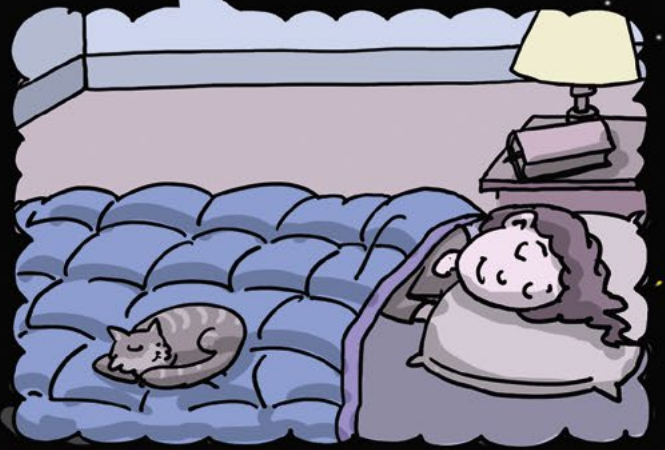
Uzayda, Güneş'in çevresinde dolanan gezegenler var.
Üzerinde yaşadığımız Dünya da bu gezegenlerden biri.

Dünya kendi
çevresinde döner.
Dünya'nın kendi
çevresinde bir
kere dönmesiyle
tam bir gün
geçmiş olur.

Dünya'nın bir yanında
gündüzken diğer
yanında gecedir.
Dünya kendi çevresinde
döndükçe güneş ışığı
alan bölgeler aydınlık,
güneş ışığı almayan
bölgelerse karanlık olur.
Gece ve gündüz işte
bu şekilde oluşur.

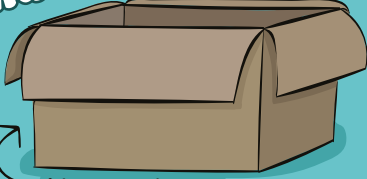

Deney Zamanı

Gece ve gündüzün nasıl oluştuğunu gösteren bir deney yapmaya hazır mısın?

Bu deney bir yetişkinle birlikte yapılmalıdır.

Malzeme

Karton kutu

Fener

Makas

Pipet

Oyun hamuru

Bu deneyde kullanacağın karton kutunun içi uzayı temsil edecek. Malzemeleri hazırladıktan sonra odanın perdelerini ve lambayı kapatmayı unutma.

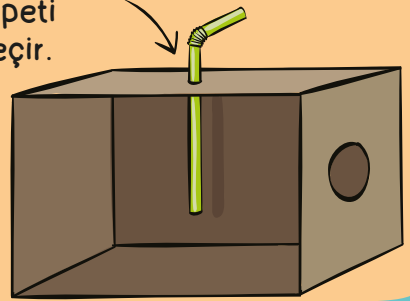
1

Kutunun üst kısmındaki parçaları kes ve kutuyu resimdeki gibi yan çevir. Kutunun bir yanına, fenerin ucunun girebileceği büyüklükte bir delik aç. Bu deneyde fener Güneş'i temsil edecek.

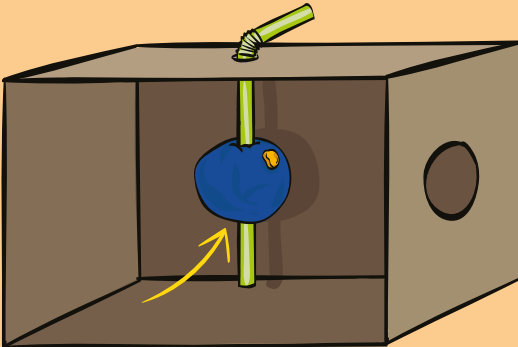
2

Kutunun üstüne pipetin girebileceği büyüklükte bir delik aç. Pipetin tırtıklı ve katlanabilen kısmı yukarı gelecek şekilde pipeti kutuya geçir.

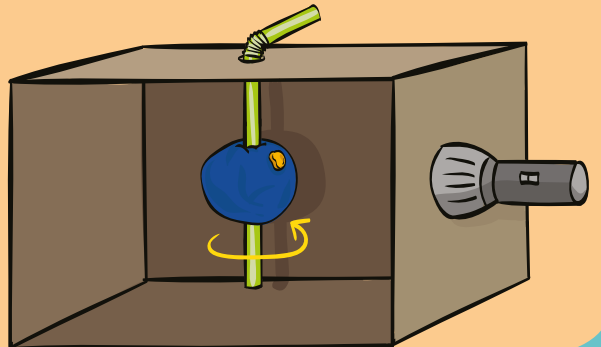
3

Oyun hamuruyla bir top yap. Bu top, Dünya'yı temsil edecek. Topun üzerine bir işaret koy. Burası bizim yaşadığımız yer olacak. Son olarak topu ortasından pipete geçir.

4

Feneri yak. Fenerin ucunu kutunun yan tarafındaki deliğe denk getir. Daha sonra pipeti tutarak saat yönünün tersi yönde çevir. Bu şekilde top, tıpkı Dünya'nın kendi çevresinde dönmesi gibi kendi çevresinde dönecek.

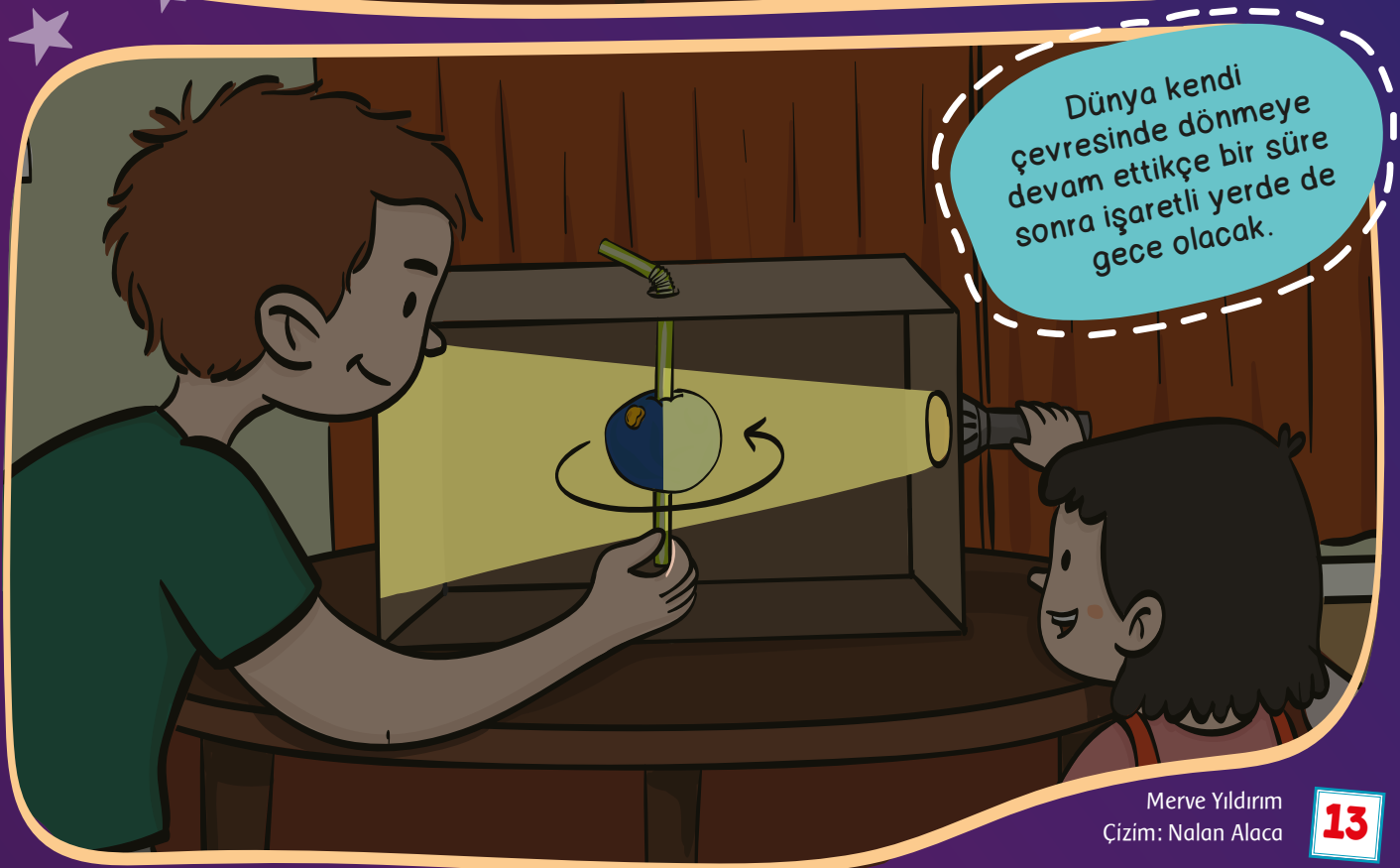

Tam karşıdan baktığında kutunun içi böyle görünecek. Fenerin ışığının geldiği kısımda gündüz, gelmediği kısımdaysa gece yaşanıyor.

Dünya'nın üzerindeki işaretli yerde şu anda gece mi yoksa gündüz mü yaşanıyor?

Dünya kendi çevresinde dönmeye devam ettikçe bir süre sonra işaretli yerde de gece olacak.

Ay'ın Evreleri

Dünya, Güneş'in çevresinde dolanırken Ay da Dünya'nın çevresinde dolanır. Bu sırada Güneş, Dünya'yı ve Ay'ı aydınlatır. Ay'ın Dünya'dan gördüğümüz aydınlık kısmının şekli her gün biraz değişir. Bu şekillere Ay'ın evreleri denir. İşte Ay'ın evrelerinden bazıları:

İlk dördün

Dolunay

Son dördün

Hilal

İlk dördün, dolunay, son dördün, hilal. Aşağıda her satırda bu evrelerden biri eksik. Boşluklara Ay'ın hangi evreleri gelecek? Bunları dergimizin ekinde verdiğimiz çıkartmalar arasından bulup yapıştırır mısın?

Meraklı Minik

Ve uyumadan önce kitap okudular...

Patlak mı?
Çok
komikmiş!

Gece
hayvanlarının
çoğunun gözleri
büyük ve
patlaktır.

9

Biraz da oyun! Nehir o akşam şimdiye kadarki
en yüksek kulesini yaptı.

7

Nehir'in Bir Günü

Gülnehal Mert

Çizim: Irma Zmiric Çetinkaya

Bu sabah da kahvaltı babasından...

Yaşasın,
omlet!

2

Anaokulunda öğle yemeğinden sonra
dinlenme zamanı. Nehir pek yorulmamıştı
ama yine de biraz uzandı.

4

Sabah Nehir'i penceresinden giren güneş ışığı uyandırdı.

1

Kahvaltıdan sonra annesi onu anaokuluna bıraktı. Öğretmeni ve arkadaşlarıyla birlikte bahçeden kuru yapraklar topladılar. Sonra bu yaprakları boyadılar.

3

Okuldan sonra annesiyle eve kadar yürüdüler.

5

10

Yatmadan önce her gece yaptığı gibi sütünü içti, elini yüzünü yıkadı ve dişlerini fırçaladı.

8

Evde akşam yemeğinden sonra annesi onlara meyve salatası hazırladı. Tabii ki Nehir'in yardımıyla.

6

Uykudan Önce Bir Şarkı

Yatmadan önce bir şarkı söylemeye ne dersin? Senin için hazırladığımız sözleri “Mini Mini Bir Kuş” adlı şarkının melodisine uydurarak söyleyebilirsin.

pijamamı giydim hazırım
Akşam erken yatarım
Babam üstümü örtünce
Annem öpücük verince
Koyup başımı yastığa
Dalarım ben uykuya

Geceleri Çalışanlar

Kentte gece herkes uyurken çalışan insanlar da var. İşte onlardan bazıları...

Kentlerde çöpler genellikle geceleri toplanır. Temizlik görevlileri çöp kamyonlarıyla sokakları dolaşır.

Hastaneler geceleri de açıktır. Doktorlar, hemşireler ve diğer sağlık görevlileri geceleri de hastalarla ilgilenir.

Ekmek fırınlarında da gece çalışılır. Fırıncılar sabah için taze ekmek yapıp pişirir.

Bazı matbaalarda da
gece boyunca çalışılır.
Sabah olunca satışa
çıkacak gazetelerin
basımı yapılır.

Müzeler geceleri
kapalıdır, ama
müzelerde güvenlik
görevlileri geceleri
de çalışır. Buralardaki
değerli eserleri
korurlar.

Otobüs şoförleri de
gece çalışır. Gece
yolculuk yapan insanları
gidecekleri yere götürürler.

Mesleğim Ne, Nereye Gidiyorum?

Ben hastaları
iyileştirmek için
çalışırım.

Ben
müzedeki
eserleri
korurum.

Bu sayfalarda geceleri çalışan üç kişi var. Haydi önce bu kişilerin mesleklerini tahmin et. Sonra eline bir kalem al ve onları iş yerlerine ulaştıracak yolları çizerek göster.

Ben kentin temiz olması için çalışırım.

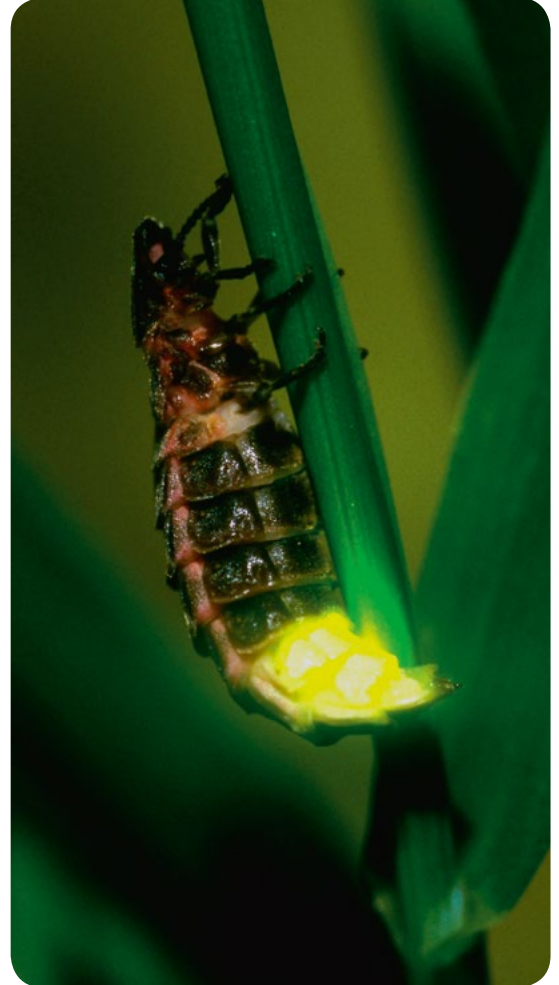
Bu Hayvanlar Geceleri Ortaya Çıkıyor

Bazı hayvanlar gündüzleri yuvalarında gizlenir ya da dinlenir. Hava karardıktan sonra ortaya çıkar ve yiyecek ararlar. Bu hayvanlara gececi denir.

İşte bir fındık faresi. Gündüzleri dinlenir, geceleriye yiyecek meyve ve tohum arar. Biliyor musun fındık faresi çok iyi tırmanır!

Bu bir ateş böceği. Bazı ateş böcekleri gündüzleri çimenlerin arasında gizlenir. Güneş battıktan sonra gizlendikleri yerden çıkar ve parlayıp sönen bir ışık yayarlar. Böylece diğer ateş böcekleri onları karanlıkta fark edebilir. Genellikle çiçek tozu ve bal özümüyle beslenirler.

İşte bir alaca baykuş.
Yaşamak için orman,
park ve bahçe gibi
ağaçlık yerleri tercih
eder. Gündüz dinlenir
ve geceleri avladığı kuş,
fare, kurbağa ve böcek
gibi hayvanlarla beslenir.
Belki de onun geceleri
"Huuu hu, huhu hu!" diye
öttüğünü duyuyorsundur.

Bu bir cüce yarasa.
Gündüzleri ağaç kovukları ve
mağara gibi kuytu yerlerde
gizlenir. Gece olunca da
güve ve sivrisinek gibi uçan
böcekleri avlayarak beslenir.
Gözleri pek iyi göremez,
ama kulakları çok iyi işitir.

Porsuk gündüzleri
toprağa kazdığı tünellerde
gizlenir. Geceleri fare,
böcek ve solucan gibi
küçük canlılarla, bal,
palamut ve bitki kökü gibi
şeylerle beslenir. Biliyor
musun, porsuğun burnu
çok iyi koku alır.

Ormandaki Gececil Hayvanlar

Alaca baykuş, cüce yarasa, porsuk, ateş böceği ve fındık faresi. Haydi burada gördüğün iki resmi dikkatle incele ve bu hayvanları her iki resimde de bul. Sonra da iki resim arasındaki farkları anlat.

Çok Merak Ediyorum

Geceleri neden uykumuz geliyor?

Zeynep Bengü Çam - 4 yaş - Ankara

Gece olunca uykumuzun gelmesi, beynimizdeki özel bir bölge tarafından üretilen "melatonin" adlı maddeyle ilgilidir. Gece olup hava karardığında daha çok melatonin üretilir. Bunun sonucunda vücudumuz bize "Haydi artık uyuman gerekiyor, dinlenmeye ihtiyacın var." der. Yorgun olmasak bile bu nedenle uykumuz gelir. Sabah olup hava aydınlanınca beynimiz daha az melatonin üretir ve uykudan uyanırız. Uyku, vücudumuzun sağlıklı çalışması için gereklidir. Ayrıca büyümemiz ve gelişmemiz için de çok önemlidir.

Sorularınızı bekliyoruz!

Sorularınızı bekliyoruz! Kış aylarında yediğimiz meyvelerle ilgili sorularınızı 5 Ocak'a kadar bize gönderin. Bu sorulardan birini ya da birkaçını Şubat 2019 sayımızda yanıtlayalım. Adınızı, soyadınızı, yaşınızı ve yaşadığınız ili yazmayı unutmayın. İşte adreslerimiz:

TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi

"Çok Merak Ediyorum" Köşesi

TÜBİTAK Ek Hizmet Binası

Kavaklıdere Mahallesi Esat Caddesi No: 6

06680 Çankaya ANKARA

e-posta: merakli.minik@tubitak.gov.tr

www.merakliminik.tubitak.gov.tr/form/cok-merak-ediyorum

Haydi Mutfağa

Kirpi Ailesi

Malzeme

- 5 hurma
- 1 çay bardağı ceviz
- 1 küçük elma
- 1 yemek kaşığı Hindistan cevizi
- 3 kuru üzüm

Bu etkinlik
yetişkinlerle
birlikte
yapılmalıdır.

Hurmaları yıkayın ve on dakika kadar sıcak suda bekletin. Daha sonra hurmaların çekirdeklerini çıkarın. Bir ay kaşığı kadar Hindistan cevizini bir kaba ayırın. Geri kalanını ceviz ve hurmalarla birlikte mutfak robotuyla küçük parçalara ayırıp karıştırın. Elde ettiğiniz karışımı biraz dinlendirin. Elmanın kabuğunu soyun. Sonra elmadan bir büyük, iki küçük parça kesin. Parçaların alt kısımlarını, tabakta düzgün durması için bıçakla düzeltin. Kuru üzüm parçalarıyla kirpilere burun ve göz yapın. Dinlendirdięiniz karışımın kirpilerin sırt kısımlarını yapın. Kalan Hindistan cevizini üzerlerine serpiştirip parmağınızla hafifçe bastırarak kirpinin sırtına yapışmasını sağlayın. Kirpi ailesi hazır, afiyet olsun!

Küçük Eller İşbaşında

Ekim sayımızda Güneş ve Ay'ı kullanarak bir süs eşyası tasarlamanızı ve bu tasarımınızla çektiğiniz bir fotoğrafınızı bize göndermenizi istemiştik. İşte fotoğraflarınız! Burada yer veremediğimiz fotoğraflarınızı da internet sitemizde görebilirsiniz. İnternet sitemizin adresi:
<http://www.merakliminik.tubitak.gov.tr/>

Derya Demiralp - 3 yaş - İstanbul

Marley Hofmann - 5 yaş - İzmir

Elçin Dulcan - 5 yaş - Malatya

Yasin Ete - 5 yaş - Mardin

Eren (6,5 yaş) ve Adil Asaf (3,5 yaş)
Çelik - Sivas

Belis Zeynep Keskin - 4 yaş - Antalya

Zeynep Ela Taşkın - 4 yaş
Şanlıurfa

Erva Zeynep Deniz - 2,5 yaş
Gaziantep

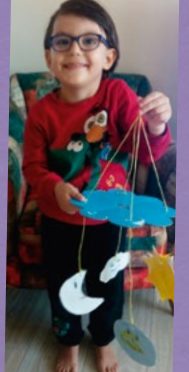
Elif Duru Çelen - 5 yaş - Ankara

Sude Günseli - 5 yaş - Tokat

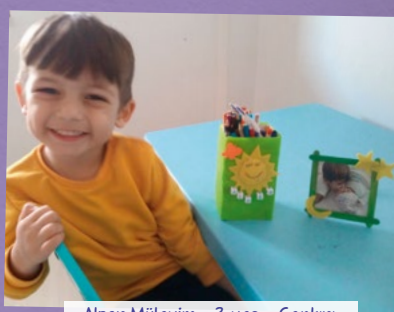
Ecrin (7 yaş) ve Erva (3 yaş) Kılıç
Afyonkarahisar

Göktaş Kaan Kahvacı - 4 yaş - Aydın

Mustafa Baran - 4,5 yaş - Kayseri

Alper Mülayim - 3 yaş - Çankırı

Ruken Reyhan (5 yaş) ve Mustafa
Emre (2,5 yaş) Söylemez - Muş

Hazar Çoban - 3 yaş - Hatay

Öykü Alkan - 6 yaş - Konya

Kerem Tuna Erkuş - 3,5 yaş - Kocaeli

Semra Feyza Gülfidan - 4 yaş - Diyarbakır

Kerem (1 yaş) ve Yusuf (4 yaş)
Yarikkaya - Mersin

Sezen Temel - 5 yaş - İzmir

Yiğit Bera (8 yaş) ve Muhammet Taha
(4 yaş) Mazlıgüney - Karaman

Nehir Ongün - 4 yaş - Balıkesir

Alperen Selim Tellioglu - 5 yaş
Çanakkale

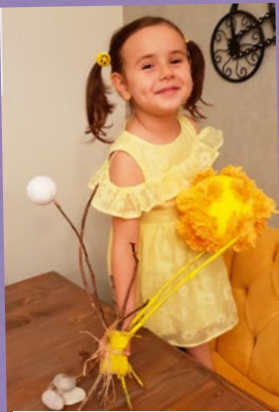
Ayşe Çakır - 5,5 yaş - Edirne

Kerem Yahya - 6 yaş - Van

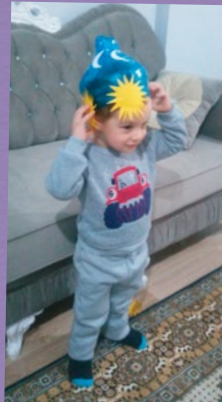
İraz (5 yaş) ve Nefes (8 yaş) Şahin
Adıyaman

Elif Budak - 5 yaş - Bursa

Bengi Özkanan - 4 yaş
Isparta

Artin Avaz (2,5 yaş) - Bingöl

Şubat 2019 sayımız için atık malzemeler kullanarak meyve temalı bir şapka tasarlamanızı istiyoruz. Şapkanızla çektiireceğiniz bir fotoğrafınızı, adınızı, soyadınızı, yaşıınızı ve yaşadığınız ili yazarak bize gönderin. Bunun için 5 Ocak'a kadar süreniz var.

Adreslerimiz aşağıda:

TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi

"Küçük Eller İşbaşında" Köşesi

TÜBİTAK Ek Hizmet Binası

Kavaklıdere Mahallesi Esat Caddesi No: 6

06680 Çankaya ANKARA

e-posta: merakli.minik@tubitak.gov.tr

<http://www.merakliminik.tubitak.gov.tr/form/sen-de-gonder>

Kitap...

Oyun...

Öneri...

Haydi Anlat

Haydi Anlat, dört ya da daha fazla kişiyle iki gruba ayrılarak oynanır. Oyunun amacı bir karttaki sözcüğü, o sözcüğü kullanmadan grup arkadaşlarına anlatmak ve diğer gruptan daha fazla sayıda kart toplamaktır. Bu amaçla oyunun başında bir sözcüğün ne kadar sürede anlatılacağı belirlenir. Bu süre oyuncuların yaşına göre bir ya da iki dakika olabilir. Süreyi tutmak için saat, kronometre ya da zamanlayıcı gibi bir alet kullanılır.

Oyunun Kuralları

- Oyuncular iki gruba ayrılır.
- Oyun kartları kartonlardan çıkartılır. Resimli yüzleri altta kalacak şekilde üst üste dizilir. Tüm oyuncuların ulaşabileceği bir yere koyulur.
- Oyuna hangi grubun başlayacağına karar verilir.
- İlk gruptaki oyunculardan biri anlatıcı olur ve en üstteki kartı alır. Karttaki resme bakar ve kartı ikinci gruptaki oyunculardan birine verir. Ancak karttaki resmi kendi grubundaki oyunculara göstermez.
- Kartın üzerinde resmi bulunan sözcüğü kendi grubundaki oyunculara belirlenen süre içinde anlatmaya çalışır. Örneğin kartta Güneş resmi varsa Güneş sözcüğünü kullanmadan Güneş'i anlatmaya çalışır. Ta ki grup arkadaşlarından biri "Güneş" diyerek doğru sözcüğü bulana ya da süre bitene kadar.
- Anlatıcı Güneş hakkında şunlara benzer şeyler söyleyebilir:
  - Dünya'yi ısıtır.
  - Dünya'yi aydınlatır.

- Gökyüzündedir.
- Bir gök cisimidir.
- Geceleri göremeyiz.
- Sabah olunca doğar.
- Akşam olunca batar.
- Dünya'ya en yakın yıldızdır.
- Bu sırada ikinci gruptaki oyuncular anlatıcının "Güneş" sözcüğünü kullanıp kullanmadığını takip eder. İlk gruptaki oyuncuların Güneş kartını görmemesine de dikkat ederler.
- İlk gruptaki oyuncular anlatılan sözcüğü süre dolmadan bilirlerse anlatılan kartı ikinci gruptan geri alır ve kendi önlerine koyarlar. Böylece bir kart kazanmış olurlar. Sıra ikinci gruba geçer.
- İlk gruptaki oyuncular belirlenen süre içinde anlatılan sözcüğü bilemezlerse anlatılan kart ikinci grupta kalır. Bu durumda bu kartı ikinci grup kazanmış olur. Sıra ikinci gruba geçer.
- Oyun kartlar bitene kadar bu şekilde devam eder.
- En çok kart toplayan grup oyunu kazanır.

Başparmak Sineması Gece - Gündüz

Bu sayıdaki eklerimizden biri başparmak sineması. Başparmak sineması, sayfalarında birbirini izleyen resimlerin bulunduğu minik bir kitap aslında. Bu kitabın sayfaları bir kenardan tutulup hızla serbest bırakıldığında kitaptaki resimler hareket ediyormuş gibi görünüyor. Bu nedenle başparmak sinemasını çizgi filmlerin basit hâli olarak düşünebilirsiniz.

Başparmak sinemasını hazırlamak için bir paket lastiğine gereksiniminiz olacak. Önce başparmak sinemasının yer aldığı sayfayı kırmızı kesikli çizgilerden kesin. Oluşan her dikdörtgen parça başparmak sinemasının bir sayfası olacak. Bu sayfaları numaralar birbirini takip edecek şekilde üst üste koyun.

Paket lastiğini numaraların bulunduğu kenara birkaç kez dolayarak sayfaların bir arada durmasını sağlayın. Başparmak sinemanız hazır bile!

Şimdi başparmak sinemasını sol elinizle tutun. Başparmağınız bir numaralı sayfadaki "Başparmak Sineması" yazan yerde olsun. Sağ elinizle de karşı kenardan tutun. Sonra sayfaları hafifçe bükerek hızla ve teker teker serbest bırakın. Böylece sayfalar açılırken gün boyunca gerçekleşen değişimleri izleyebileceksiniz. Bakalım bulut, Güneş, Ay ve yıldızlardan başka şeylerin de değiştiğini fark edebilecek misiniz?

Meltem Yenal Coşkun
Çizim: Pınar Büyükgöral

Gececil Hayvanlar Eşleme Kartları

Bu sayımızdaki eşleme kartlarında dokuz farklı hayvanın fotoğrafını kullandık. Bu hayvanların ortak özelliği gececil olmaları. Bu kartlarla bir eşleme oyunu oynayabilirsiniz. Oyunu oynamak için önce kartları birbirinden ayırıp karıştırın. Fotoğraflı yüzleri alta gelecek şekilde yere dizin. Sonra kartları ikişer ikişer açın.

Birbirinin eşi olanları bulmaya çalışın. Açtığınız iki kart birbirinin eşiyse onları kenara ayırın. Açtığınız iki kart birbirinin eşi değilse bu kartları ters çevirip başka iki kart açın. Dilerseniz bu oyunu iki ya da daha fazla oyuncuyla, kartları sırayla açarak da oynayabilirsiniz.

Gülnihal Mert

Yıldızlar
nereye gitti?

Sabah oldu. Şimdi
uyku zamanı!